

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS
DEKRETAS

DĖL LIETUVOS VARDŲ MINĖJIMO TŪKSTANTMEČIO VALSTYBINĖS KOMISIJOS
SUDARYMO

1997 m. gegužės 8 d. Nr. 1293
Vilnius

Žmonijos praeitis skirstoma į priešistorinius ir istorinius laikus. Priešistoriniai laikai - tai ilgas raidos laikotarpis, apie kurį nėra jokių rašytinių žinių. Apie priešistorę sužinoma tik archeologinių tyrinėjimų, antropologijos, etnografijos bei kitų mokslų pagalba.

Žinios apie istorinius laikus jau remiasi rašytiniais šaltiniais, kurių svarbiausi - analai ir kronikos. Miestų ir kunigaikštysčių analuose arba metraščiuose pasakojant apie vietinius įvykius dažnai buvo paminimi ir kaimynai.

Tokiu būdu, Kvedlinburgo (Quedlinburg) - Harco kalnų papėdėje esančio Vokietijos miesto analuose (Annales Quedlinburgenses) 1009 metais pirmą kartą buvo paminėtas Lietuvos vardas.

Kiekvienos tautos istorija yra jos gyvavimo ir kūrybos, jos išitvirtinimo, savęs supratimo ir realizavimo pasaulio raidoje istorija. Čia tauta reiškiasi kaip civilizacijos subjektas, o valstybingumas yra viena šios raiškos sąlygų. Pasaulio istorijos procesas Lietuvai nebuvo palankus. Atitolusi nuo Europos civilizacijos centrų, ji vėliau už savo kaimynus pasireiškė ryškėjančiame geopolitiniame Vidurio Europos regione.

Tačiau 1009 metais šventojo Brunono krikšto misija pasiekė Lietuvą. Šio fakto paminėjimas Kvedlinburgo analuose yra pirmasis liudijimas, kad Lietuva buvo susidomėta žymiai anksčiau, nei karalius Mindaugas pradėjo savo valstybinę veiklą.

1009 metų krikšto aktas Lietuvos teritorijoje yra vienas svarbiausių ankstyvųjų viduramžių dokumentų, patvirtinantis apie besimezgančius Lietuvos kontaktus su Europos civilizacija.

2009-aisiais metais Lietuva sutiks savo tūkstantmetį. Plačiau neargumentuojant, šios datos reikšmingumą galima būtų apibrėžti keliomis sąvokomis - tai proistorės ir istorijos, tai civilizacijos riba. Taigi šiai jubiliejinei datai negalėtų prilygti nė viena XX-ojo amžiaus pabaigos XXI-ojo amžiaus pradžios įžymi data.

Atsižvelgdamas į tai, jog 2009 metais sukaks tūkstantis metų, kai pirmą kartą buvo paminėtas Lietuvos vardas,

suvokdamas šio įvykio istorinę reikšmę šalyje ir pasaulyje,

remdamas istorikų, rašytojų, menininkų, inteligentijos, plačiausių Lietuvos žmonių sluoksnių siūlymus ir iniciatyvas,

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 77 straipsniu:

1 straipsnis.

Sudarau nuolat veikiančią Valstybinę komisiją Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui pasirengti:

- Lietuvos Respublikos Prezidentas - komisijos pirmininkas,
- Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas - komisijos pirmininko pavaduotojas,
- Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas - komisijos pirmininko pavaduotojas,
- Atsakingas Lietuvos Respublikos Prezidentūros darbuotojas, programos koordinadorius - komisijos atsakingas sekretorius,
- Komisijos sekretorius, programų koordinadorius-Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direktcijos direktorius;

Komisijos nariai:

- Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas,
- Prezidento socialinės politikos patarėjas,
- Finansų ministras,
- Kultūros ministras,
- Švietimo ir mokslo ministras,
- Užsienio reikalų ministras,
- Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius,
- Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinis direktorius,
- apskričių viršininkai,
- Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos pirmininkas,
- Valstybinės paminklosaugos komisijos pirmininkas,
- Vyskupų konferencijos pirmininkas,
- Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas,
- Lietuvos mokslų akademijos prezidentas,
- Lietuvos mokslų akademijos socialinių ir humanitarinių mokslų skyriaus pirmininkas,
- Vilniaus miesto meras,
- Kauno miesto meras,
- Nacionalinio Lietuvos valstybės ir kultūros muziejaus direktorius,
- Lietuvos dailės muziejaus direktorius,
- Lietuvos istorijos instituto direktorius,
- Lietuvių kalbos instituto direktorius,
- Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto direktorius,
- Vilniaus universiteto rektorius,
- Vilniaus universiteto istorijos fakulteto dekanas,
- Vytauto Didžiojo universiteto rektorius,
- Aukštųjų mokyklų rektorių konferencijos pirmininkas,
- Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto direktorius.

- Nacionalinių premijų komiteto pirmininkas,
- Meno kūrėjų sąjungų asociacijos pirmininkas,
- Architektų sąjungos pirmininkas,
- Archeologijos draugijos pirmininkas,
- Rašytojų sąjungos pirmininkas,
- Dailininkų sąjungos pirmininkas,
- Kinematografininkų sąjungos prezidentas,
- Teatro sąjungos pirmininkas,
- Žurnalistų sąjungos pirmininkas.

Komisijos pakeitimai:

Nr. [134](#), 1998-07-28, *Žin.*, 1998, Nr. 68-1985 (1998-07-31)

Nr. [704](#), 1999-12-08, *Žin.*, 1999, Nr. 106-3068 (1999-12-15)

Nr. [226](#), 2003-09-24, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4147 (2003-10-01)

Nr. [553](#), 2006-03-17, *Žin.*, 2006, Nr. 32-1117 (2006-03-23)

2 straipsnis.

Pavedu valstybinei komisijai per 2 mėnesius nuo sudarymo dienos nustatyti pagrindines veiklos kryptis, parengti veiklos programą ir suformuoti darbo grupes.

3 straipsnis.

Šis dekretas įsigalioja nuo jo pasirašymo dienos.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Prezidentas, Dekretas

Nr. [134](#), 1998-07-28, *Žin.*, 1998, Nr. 68-1985 (1998-07-31)

DĖL LIETUVOS VARDŲ MINĖJIMO TŪKSTANTMEČIO VALSTYBINĖS KOMISIJOS DALINIO PAKEITIMO

2.

Lietuvos Respublikos Prezidentas, Dekretas

Nr. [704](#), 1999-12-08, *Žin.*, 1999, Nr. 106-3068 (1999-12-15)

DĖL LIETUVOS VARDŲ MINĖJIMO TŪKSTANTMEČIO VALSTYBINĖS KOMISIJOS PAPILDYMO

3.

Lietuvos Respublikos Prezidentas, Dekretas

Nr. [226](#), 2003-09-24, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4147 (2003-10-01)

DĖL LIETUVOS VARDŲ MINĖJIMO TŪKSTANTMEČIO VALSTYBINĖS KOMISIJOS PAPILDYMO

4.

Lietuvos Respublikos Prezidentas, Dekretas

Nr. [553](#), 2006-03-17, *Žin.*, 2006, Nr. 32-1117 (2006-03-23)

DĖL LIETUVOS VARDŲ MINĖJIMO TŪKSTANTMEČIO VALSTYBINĖS KOMISIJOS PAPILDYMO

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2007-03-13)

autrap@lrs.lt